

رونق تولید

تابلوی سیاسی

انعکاس آخرین تحلیل ها و مواضع رسانه ها و جریانها

BASIRAT.IR

آموزش تحلیل سیاسی / ده سؤال از رهبر انقلاب درباره برجام^(۲)

سؤال دوم: چرا رهبر انقلاب با انجام مذاکرات هسته‌ای با آمریکا موافقت کردند؟
رهبر انقلاب اگرچه به سرانجام مذاکرات خوشبین نبودند اما به انجام آن من‌باب کسب و افزایش "تجربه‌ی مردم ایران" ایرادی نداشتند: «یک تجربه‌ای در اختیار ملت ایران است، این تجربه ظرفیت فکری ملت ما را بالا خواهد برد؛ مثل تجربه‌ای که در سال ۸۲ و ۸۳ در زمینه‌ی تعلیق غنی‌سازی انجام گرفت... خوب ما دو سال عقب افتادیم، لکن به نفع ما تمام شد. چرا؟ چون فهمیدیم که با تعلیق غنی‌سازی، امید همکاری از طرف شرکای غربی مطلقاً وجود ندارد. اگر ما آن تعلیق اختیاری را، آن روز قبول نکرده بودیم، ممکن بود کسانی بگویند خوب یک ذره شما عقب‌نشینی می‌کردید، همه‌ی مشکلات حل می‌شد.....»

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه / سال ششم / شماره ۷۸۳ / دوشنبه ۲۷ خرداد ماه ۱۳۹۸

طیف‌بندی پنج‌گانه اصلاح‌طلبان از درون

جوان: بالاخره جناب حجاریان به میدان آمد و آنچه تاکنون انگ غیریت به اصلاح‌طلبان تعبیر می‌شد را به‌عنوان یک واقعیت پذیرفت. وی در یادداشتی در سایت علوی تبار (مشق نو) از اصلاح‌طلبان دسته‌بندی متفاوتی را ارائه کرده است. نگارنده قبلاً آن‌ها را به سه دسته ۱- مشروطه‌خواهان (محوریت ایشان و...) ۲- جمهوریخواهان (سروش، اکبر گنجی و...) ۳- تساهل‌گرایان سیاسی، فرهنگی (عارف، کواکبیان، پزشکیان و...) تقسیم کرده بودم. اما جناب حجاریان ضمن پذیرش سه‌طیفی بودن جریان اصلاحات آن را به ۱- چپ خط امامی ۲- اصلاح‌طلب ۳- جنبش سبز تقسیم و تکلیف همگان را روشن کرد. طبیعتاً ایشان خود را نماینده طیف اصلاح‌طلب می‌داند، اما صاحب دو کرسی دیگر را مشخص نمی‌کند و نقش خود در انحراف اولی و تولد سومی را نیز مشخص نخواهد کرد.

از دسته‌بندی ایشان چنین فهمیده می‌شود که خط امامی‌ها کسانی هستند که به نظام جمهوری اسلامی احساس تعلق می‌کنند. اصلاح‌طلبان کسانی هستند که در حال مبارزه با نظام و نوبه‌نو کردن طرح‌های ناکام هستند و جنبش سبز به مرزبندی حداکثری با نظام رسیده و پوستین اپوزیسیون پوشیده است. اعتراف به همترازی جنبش سبز با اپوزیسیون اولین باری است که از یک اصلاح‌طلب صادر می‌شود. وی با صراحت می‌گوید که اصلاح‌طلبان با چپ خط امامی متفاوت هستند و تجدیدنظرطلبی را با صراحت می‌پذیرد. سیر ترسیمی این است که جریان چپ در مسیر کمال‌گرایی خود از خط امامی به اصلاح‌طلبی و از آنجا به جنبش سبز رسیده و در حال پرت شدن از ایوان نظام جمهوری اسلامی به پایین است. ایشان نقطه عزیمت اصلاح‌طلبی را سال ۱۳۷۶ می‌دانند و معتقدند از آن موقع «خط امامی دست‌آموز» و «اصلاح‌طلب دست‌آموز» نیز شکل گرفت. اگرچه منظور فاعلی خود را نمی‌گوید، اما منظور او حاکمیت است. در این بخش از نوشته وی نکته مهمی نهفته که فهم اصلاح‌طلبی را راحت‌تر می‌نماید؛ اینکه اصلاح‌طلبی جریانی نبود که در نظام تعریف شود و، چون نظام به آرایش سیاسی نیاز داشت در موازات ما به تولید دو نحله «دست‌آموز» اقدام کرد. جدا از اینکه این ادعا هم توهین به اصلاح‌طلبان است و هم توهین به نظام، اما نشان می‌دهد که هر اصلاح‌طلبی که دل در گرو نظام داشته باشد دست‌آموز است که البته قبلاً با ادبیات دیگری همچون «اصلاح‌طلبان بدلی» معرفی می‌شد. با این اوصاف از نگاه ایشان اکنون جریان اصلاح‌طلبی دارای پنج طیف است که عبارتند از: چپ خط امامی، اصلاح‌طلب، جنبش سبز، چپ خط امامی

دست‌آموز و اصلاح‌طلب دست‌آموز و توضیح نمی‌دهد که اجزای این آش شله قلمکار چگونه در دیگ اصلاح‌طلبی پخت و پز می‌شوند.

ترامپ، چین را به روسیه و ایران نزدیک می‌کند

خراسان: این روزها، جنگ تعرفه ای آمریکا و چین سرتیتر اول رسانه های آمریکایی و بسیاری از رسانه های دیگر است. تعرفه های ۲۵ درصدی که ترامپ بر واردات بخشی از کالاهای چینی اعمال کرده، بالاترین درصد تعرفه موجود در میان کشورهای صنعتی و بسیار بالاتر از میزان تعرفه در اکثر کشورهای جهان است. ترامپ به تازگی تهدید کرده که این تعرفه ها را به بخش باقی مانده از واردات از چین نیز تعمیم خواهد داد و بدین صورت ایده اصلی کاپیتالیسم و لیبرالیسم اقتصادی که آمریکا حدود یک قرن مروج و مدافع آن بود زیر سوال خواهد رفت. این تصمیم ترامپ منتقدان زیادی در داخل و خارج آمریکا دارد.

نزدیکی به روسیه، فعال سازی و گسترش سازمان امنیتی شانگهای، طرح یک کمربند، یک جاده، فعال سازی سیکا و اقداماتی از این دست، همگی به عنوان نمونه هایی از جهتی است که شی جین پینگ برای آینده چین ترسیم کرده است. برخی آمریکایی ها امید داشتند در سال ۲۰۱۸ با تغییر شی، سیاست های امنیتی چین تغییر کند؛ با این حال شی با تغییر قانون اساسی و تمدید دوران ریاست جمهوری اش در سال ۲۰۱۸، این امید را هم از بین برد. در هفته های اخیر و با بالاگرفتن اختلافات با آمریکا، اعلام بازگشت به برخی آموزه های مارکسیسم و مائوئیسم مثل "راهپیمایی طولانی مدرن" به تقلید از "راهپیمایی طولانی" مائو در دهه سی میلادی توسط شی، در واقع نوعی بازگشت به اصول سوسیالیسم تلقی شد. این موضوع توجه رسانه های اصلی و صاحب نظران آمریکایی را به خود جلب کرد و نشانه ای تعبیر شد که چین به رهبری شی قصد عقب نشینی و کوتاه آمدن در برابر تهدیدهای روزانه ترامپ را ندارد و به عبارت دیگر کشتیان سیاست دیگری آمده است.

در این میان اهمیت موضوع برای ایران و برجام از آن نظر است که ترجیح ملاحظات امنیتی یا تجاری چین و روسیه راجع به مسائل خاورمیانه و روابط با ایران، همواره یکی از ملاحظات بسیار مهم بوده است. شاید بشود انتظار داشت رفتار این دو بازیگر عمده بین المللی با رفتاری که یک دهه قبل در همراهی با تحریم های دولت اوباما علیه ایران کردند، متفاوت باشد. زمان این موضوع را مشخص خواهد کرد.

مجلسی دیگر نباید ساخت

رسالت: چند روز پس از بیست و دوم بهمن سال گذشته بود که بیانیه گام دوم مقام معظم رهبری خطاب به ملت ایران و به ویژه جوانان نگاشته شد. رهبر معظم انقلاب از بزرگان و کنشگران عرصه عمومی خواستند این بیانیه را تبیین و تحلیل کنند و به صورت عملی پیگیر آن باشند. اولین قدم جدی در جهت این بیانیه، روز گذشته توسط دکتر قالیباف برداشته شد. فراخوان عمومی آقای قالیباف خطاب به جوانان برای حضور در عرصه انتخابات مجلس، ذیل مفهوم «مجلس نو» تعریف می شود که نیاز جدی امروز کشور است؛ مجلس نو از دو جنبه قابل بررسی است؛ نوگرایی به عنوان یک اصل اساسی در مدیریت شامل مجموعه ای از اصول مانند جوانگرایی و گردش نخبگان است و از سوی دیگر، مجلس به عنوان یک قوه از قوای سه گانه که به فرمایش امام راحل، در راس امور است و عصاره فضایل ملت.

اول. این فراخوان پیشینه ای دارد که بر اساس آن بهتر فهم و تحلیل می شود. نامه دو سال پیش دکتر قالیباف خطاب به جوانان انقلابی و مانیفست نواصولگرایی که سال گذشته رونمایی شد، بر جوانگرایی تاکیدی جدی اجرایی و با برنامه دارد. نواصولگرایی، سه مبنای اصلی دارد که یکی از آن ها، نوگرایی و جوانگرایی است.

هم شخص قالیباف در دوران مدیریتش و هم جمعیت پیشرفت و عدالت، باورمندی خود به جوانگرایی را در عمل اثبات کرده اند تا جایی که میانگین سنی اعضای شورای مرکزی جمعیت پیشرفت و عدالت که شامل نمایندگان مجلس، اساتید حوزه و دانشگاه، فعالان رسانه و کنشگران سیاسی و اجتماعیست، زیر ۴۰ سال است.

دوم. مجلس شورای اسلامی، نهاد ریل گذاری کشور است. در هر زمینه ای که قطار دولت یا سایر دستگاه ها از ریل خارج می شود، مجلس مسئول است. ضمن آن که نقدهای جدی به عملکرد مجلس وجود دارد. باید به سمتی پیش رفت که مجلس، بتواند در حوزه تقنین، از تمام ظرفیت های علمی و پژوهشی کشور بهره ببرد، خروجی مصوباتش دارای انسجام کلی و بی نیاز از اصلاحات چندباره باشد، قوانینش ناظر به اجرا تصویب شود، در بعد بین المللی فعال و موثرتر باشد، شأن نمایندگی و وکالت ملت بزرگ ایران را حفظ کند، اسیر زد و بندها و سهم خواهی های سیاسی و قبیله ای نشود.

تحقیر آمریکا، مقاومت ملت!

کیهان: حضرت امام(ره) در سال ۱۳۶۵ بعد از اینکه اجازه ملاقات به مک فارلین فرستاده رئیس جمهور آمریکا و همچنین اجازه ملاقات مسئولان ایرانی با او را ندادند، فرمودند «شنیدم رئیس جمهور آمریکا گفته است که ایران ما را تحقیر کرد. این اول کار است، ایران تا آخر شما را تحقیر خواهد کرد». بنیانگذار جمهوری اسلامی قبل از پیروزی انقلاب اسلامی نیز در نوفل لوشاتوی فرانسه در دی ۵۷ به ریچارد کاتم مامور و جاسوس سازمان سیا که تحت عنوان استاد روابط بین الملل دانشگاه با امام دیدار کرده بود گفته بودند «کارتر می رود» و کارتر نیز با پیروزی انقلاب مفتضحانه رفت و دور دوم ریاست جمهوری را ندید!

حال اینکه رهبر معظم انقلاب در دیدار نخست وزیر ژاپن فرمودند «ترامپ را شایسته مبادله پیام نمی دانم»، اولاً تحقق همان سخن حضرت امام (ره) است که فرمودند «ایران تا آخر آمریکا را تحقیر خواهد کرد». ثانیاً مصاحبه ترامپ با فاکس نیوز بعد از مواضع قاطعانه رهبری و برگشت آبه از تهران و گفت و گوی تلفنی وی با ترامپ، نشان داد آمریکا یک بار دیگر «طعم تلخ تحقیر» از سوی ملت ایران را چشید و به شدت از این تحقیر شدن شوکه و عصبانی و سردرگم شده است. ترامپ در پاسخ به سؤالی درباره برنامه اش برای مهار ایران تنها به این جمله اکتفا کرد که «خواهید دید!» و از روی ناامیدی اذعان کرد «اگر نتوانیم از پس ایران برآییم، دیگر برنخواهیم آمد» و این همان سخن رهبر معظم انقلاب است که به آبه شینزو گفتند «آمریکایی ها چهل سال قادر به نابودی جمهوری اسلامی و تغییر رژیم در ایران نشدند و از این به بعد هم قادر نیستند».

ترامپ بعد از اینکه به قادر نبودن خود پی برد، مجبور شد در توییتش از رهبر معظم انقلاب با عنوان «آیه الله خامنه ای»، با احترام یاد کند و نوشت «حتی برای فکر کردن به یک توافق خیلی زود است». وی در حالی که هر روز منافقانه از آمادگی برای مذاکره با ایران سخن می گفت جهت سرپوش گذاشتن بر تحقیر شدن خود در ادامه توییتش نوشت «نه آنها آماده اند و نه ما!». با مواضع قاطعانه رهبری، عقب نشینی ترامپ از موضع مذاکره غیرصادقانه اش بعد از عقب نشینی قبلی او از موضع

القاء دروغین جنگ، نشان داد مقاومت جواب می‌دهد و این موضع صادقانه رهبری در عمل به اثبات رسید که «نه جنگ و نه مذاکره»! ثالثاً این سخن رهبری انشالله نوید دهنده رفتن ترامپ است، همانگونه که کارتر رفت! هرچند ترامپ بشدت به اهرم فشار بر ایران به عنوان یک برگ برنده برای پیروزی در دور دوم انتخابات ریاست جمهوری آمریکا نیاز دارد، اما همانگونه که این اهرم به برگ باخت کارتر دموکرات تبدیل شد، این بار برخلاف برخی تحلیل‌ها احتمالاً به برگ باخت ترامپ جمهوری خواه تبدیل خواهد شد.

جراحی بودجه؟

دنیای اقتصاد: هفته گذشته سازمان برنامه و بودجه نقشه «جراحی ساختار بودجه» را که توسط دفتر اقتصاد کلان سازمان و جمعی از متخصصان کشیده شده است، منتشر کرد.

جراحی بودجه که بی‌تردید کشمکش‌ها، چانه‌زنی‌ها، اعمال نفوذها و در عین حال «خون‌ریزی»هایی در اینجا و آنجا به همراه خواهد داشت، تصمیمی است شجاعانه، هرچند که از روی ناچاری اتخاذ شده است. به روایت سازمان برنامه و بودجه، «کارشناسان و مدیران (این سازمان) به این نتیجه رسیده‌اند که امکان اداره کشور در آینده با استمرار رویه‌های جاری وجود ندارد؛ چراکه اقتصاد ایران در شرایطی قرار گرفته که از یک طرف میل به افزایش هزینه‌ها زیاد و از سمت دیگر، توانایی ایجاد درآمدهای جدید محدود شده است. ادامه وضع موجود مساوی با بی‌ثباتی و خروج از تعادل اقتصاد کلان، تورم و نرخ ارز فزاینده، تشدید رکود اقتصادی و کاهش شدید سرمایه‌گذاری، افزایش و انباشت بدهی‌های دولت به بانک‌ها، بیمه‌ها، صندوق‌ها و... خواهد بود.»

جلوگیری از «ادامه وضع موجود» و تحقق چشم‌انداز هراس‌انگیزی که کارشناسان سازمان برنامه و بودجه ترسیم کرده‌اند، نیازمند کاهش هزینه‌ها و افزایش درآمدهای دولت است. تدوین‌کنندگان «نقشه جراحی»، اصلاح یارانه کالاهای اساسی، اصلاح یارانه حامل‌های انرژی، افزایش پایه‌های مالیاتی و طرح دوفوریتی مبارزه با فرار مالیاتی را اقداماتی ضروری و عاجل برای افزایش درآمدهای دولت دانسته‌اند و برای کاهش هزینه‌ها، اقداماتی نظیر حذف هزینه‌های غیرضرور شرکت‌های دولتی، بازنگری در هزینه‌های طرح تحول سلامت و حذف هزینه‌های زائیدی را که سال‌ها در ساختار بودجه تثبیت شده‌اند، تجویز کرده‌اند.

